

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Magdalena Piątkowska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 grudnia 2019 roku w Ś.

sprawy z odwołania **Miejskiej (...) w B.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...)

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w sprawie (...)z dnia 14.08.2019 roku w ten sposób, że ustala brak obowiązku zwrotu przez Miejską (...) w B. zasiłku chorobowego wraz z odsetkami opisanego w zaskarżonej decyzji.

UZASADNIENIE

Strona powodowa Miejska (...) w B. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 14 sierpnia 2019 roku w sprawie (...)dotyczącej zwrotu nienależnie wypłaconego B. K. zasiłku chorobowego za okres od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia 28 czerwca 2019 roku w kwocie 280,14 zł. W uzasadnieniu swojego stanowiska strona powodowa wskazała, iż w jej ocenie decyzja jest wysoce niesprawiedliwa. Co prawda zaświadczenie płatnika składek Z-3, stanowiące podstawę ustalenia zasiłku chorobowego, zostało złożone w dniu 10 czerwca 2019 roku, niemniej jednak korektę tego zaświadczenia przedłożono w dniu 21 czerwca 2019 roku, a zatem na 7 dni przed końcem zwolnienia lekarskiego B. K..

Strona pozwana Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniosła o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, iż ustalenia i wypłaty zasiłku chorobowego na rzecz B. K. dokonano na podstawie dokumentacji nadesłanej przez płatnika w dniu 10 czerwca 2016 roku. Wskutek podania błędnych danych przez płatnika składek (wskazanie składnika, którego nie należało uwzględniać w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego, tj. dodatku stażowego) powstała nadpłata zasiłku chorobowego wynikająca z różnicy podstaw wymiaru. Korekta zaświadczenia z dnia 21 czerwca 2019 roku wpłynęła do Wydziału Zasiłków w dniu 25 czerwca 2019 roku, tj. w terminie uniemożliwiającym wstrzymanie wcześniej przygotowanej wypłaty świadczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 6 czerwca 2019 roku Miejska (...) w B. przesłała do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. „Zaświadczenie płatnika składek – Z-3” , w której przedstawiła dane niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku chorobowego B. K. za okres od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia 28 czerwca 2019 roku. W zaświadczeniu złożonym w dniu 10 czerwca 2019 roku błędnie wypełniono informacje o składnikach zatrudnienia stanowiących podstawę

wymiaru zasiłku chorobowego albowiem w rubryce 7 uwzględniony został dodatek stażowy. Dokumentacja wpłynęła do organu rentowego w dniu 10 czerwca 2019 roku.

W dniu 21 czerwca 2019 roku Miejska (...) w B. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. korektę wskazanego zaświadczenia płatnika składek – Z-3, w której prawidłowo skorygowano informacje o składnikach zatrudnienia i nie uwzględniono dodatku stażowego.

Korekta zaświadczenia płatnika składek Z-3 została złożona w dniu 21 czerwca 2019r. ; do Wydziału Zasiłków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wpłynęła w dniu 25 czerwca 2019 roku.

Wypłata zasiłku chorobowego za okres od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia 28 czerwca 2019 roku została dokonana w dniu 28 czerwca 2019 roku. Listy wypłat na wskazany termin zamknęły się w dniu 25 czerwca 2019 roku.

Decyzją z dnia 14 sierpnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. zobowiązał Miejską (...) w B. do zwrotu nienależnie wypłaconego B. K. zasiłku chorobowego za okres od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia 28 czerwca 2019 roku w kwocie brutto 280,14 zł z odsetkami od dnia doręczenia niniejszej decyzji do dnia zwrotu kwoty nienależnie wypłaconego świadczenia. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż na podstawie nadesłanej w dniu 10 czerwca 2019 roku dokumentacji ustalono uprawnienia i dokonano wypłaty zasiłku chorobowego B. K. chorobowego za okres od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia 28 czerwca 2019 roku. W dniu 21 czerwca 2019 roku organ rentowy uzyskał informację, że w zaświadczeniu płatnika składek został wykazany składnik, którego nie należało uwzględnić w podstawie wymiaru, tj. dodatek stażowy. Powstała zatem nadpłata zasiłku chorobowego wynikająca z różnicy podstaw, wskutek podania błędnych danych, a zasiłek chorobowy dla B. K. w kwocie brutto 280,14 zł jest świadczeniem nienależnie pobranym z winy płatnika i podlega zwrotowi.

Dowód:

akta ZUS w załączeniu

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd dokonał o przedstawione przez stronę pozwaną akta, które nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności i rzetelności, jak również nie były kwestionowane przez stronę powodową.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd zważył:

Odwołanie podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11. Natomiast przepis art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1, obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot.

Przez nieprawdziwe dane, o jakich mowa w art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, należy rozumieć zawarte w dokumentach dane niezgodne z prawdą, z rzeczywistością, ze stanem faktycznym, kłamliwe, zmyślane, nierzeczywiste (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2012 r., II UK 39/12, LEX nr 1259655). Taki charakter mogą zaś mieć nie tylko informacje wpisane do zaświadczenia, ale także brak informacji o okolicznościach, jakie powinny być w nim ujawnione. Regulacja przepisu art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych odnosi się do przypadków, w których płatnicy składek lub inne podmioty wystawili nieprawdziwe dokumenty, stanowiące przyczynę wydania wadliwego rozstrzygnięcia przez organ rentowy bądź sąd. Odpowiedzialność płatników składek lub innych podmiotów zachodzi poprzez ustalenie, że wystawienie dokumentów zawierających nieprawdziwe dane nastąpiło na skutek ich świadomego działania lub rażącego niedbalstwa (B. Gudowska (red.), J. Strusińska-Żukowska (red.), Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz, C.H. Beck, Warszawa 2011). Sformułowanie z

art. 84 ust. 6 ustawy systemowej tj. "obowiązek zwrotu świadczenia" należy interpretować, jako wyrównanie szkody. Implikuje to stwierdzenie, iż odpowiedzialność za przekazanie przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, jest odpowiedzialnością deliktową opartą na winie sprawcy (por. R. Babińska, Pojęcie i rodzaje błędu organu rentowego lub odwoławczego, PiP 2005 r., nr 12, s. 58). Odpowiedzialności tej nie należy traktować, jako posiadającej charakter absolutny i niezależny od zachowania organu rentowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 3 października 2019 r. III AUa 162/19, LEX nr 2750947). Nie każde przekazanie nieprawdziwych danych skutkować musi automatycznie obowiązkiem zwrotu bezpodstawnie wypłaconego świadczenia, lecz jedynie przekazanie takich danych, które musiały doprowadzić do niesłusznej wypłaty świadczenia, bądź zawyżenia jego wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 grudnia 2008 r., III AUa 1227/08, LEX nr 552001; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 maja 2013 r. III AUa 1131/12, LEX nr 1316151). W każdym przypadku, czyli nawet w przypadku ewentualnego podania przez odwołującego nieprawdziwych danych, organ rentowy - jako organ administracji publicznej odpowiedzialny za wypłatę świadczeń z ubezpieczeń społecznych - nie jest zwolniony z dokładnego, merytorycznego zbadania kierowanej do niego dokumentacji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23 lipca 2009 r., III AUa 448/09, LEX nr 628256, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 stycznia 2014 r., III AUa 883/13, LEX nr 1425424). Jednocześnie, na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 31 stycznia 2018 r., II UK 672/16 (LEX nr 2449290) odpowiedzialność z art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ma zatem charakter subsydiarny. Została oparta na właściwościach odszkodowawczych. Nie ma wątpliwości, że wzmacnia sytuację prawną organu rentowego. Wymienione cechy skłaniają do dokonywania ostrożnej interpretacji przepisu. Normy prawa publicznego, nakładające obciążenia w trybie ekstraordynaryjnym nie mogą być wykładane w sposób rozszerzający, a wszelkie wątpliwości należy wyjaśniać na korzyść zobowiązanego.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostaje okoliczności wypłaty B. K. zawyżonego, a przez to częściowo nienależnego świadczenia w postaci zasiłku chorobowego za okres od dnia 6 czerwca 2019 roku do dnia 28 czerwca 2019 roku z powodu uwzględnienia w ramach składników wynagrodzenia stanowiących podstawę ustalenia prawa do zasiłku chorobowego dodatku stażowego. Sporne pozostaje natomiast, czy odwołujący jest wyłącznie odpowiedzialny za wypłacenie jej niezależnego świadczenia.

Nie ma wątpliwości, iż dokumentacja przedłożona przez odwołującego się w dniu 10 czerwca 2019 roku stanowiła podstawę ustalenia zasiłku chorobowego B. K.. Dokumentacja ta zawierała błędne dane dotyczące składników zatrudnienia, które powinny stanowić podstawę ustalenia zasiłku chorobowego. Niemniej jednak należy zauważyć, iż w dniu 21 czerwca 2019 roku odwołujący się przedłożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. korektę zaświadczenia płatnika składek, w której prawidłowo określono składniki wynagrodzenia B. K. i wskazano jednoznacznie, iż w pierwotnym zaświadczeniu uwzględniono niezasadnie dodatek stażowy, czego zdaniem sądu nie można uznać za dane nieprawdziwe.

W ocenie Sądu skoro dane nie były nieprawdziwe, a organ rentowy otrzymał korektę zaświadczenia, która zawierała prawidłowe dane już na 7 dni przed dniem, w którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał wypłaty świadczenia, to powinien dokonać ustalenia zasiłku chorobowego na podstawie skorygowanych danych, a nie informacji przedstawionych przez płatnika składek w zaświadczeniu z dnia 6 czerwca 2019 roku. Organ rentowy jest odpowiedzialny za wypłatę świadczeń z ubezpieczeń społecznych, co powoduje, że powinien on w sposób staranny i kompleksowy zbadać uzyskaną przez niego dokumentację.

Zdaniem Sądu nie można zgodzić się z argumentacją strony pozwanej, iż złożenie korekty zaświadczenia w dniu 21 czerwca 2019 roku uniemożliwiło wstrzymanie wcześniej przygotowanej wypłaty świadczenia. Co prawda jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego przedmiotowa korekta wpłynęła do Wydziału Zasiłków ZUS w dniu 25 czerwca 2019 roku, a zatem w dniu, w którym została zamknięta lista wypłat na dzień 28 czerwca 2019 roku, niemniej jednak wewnętrzna organizacja pracy organu rentowego nie może wpłynąć negatywnie na ocenę prawidłowości postępowania odwołującego. Podstawą obciążenia płatnika składek obowiązkiem zwrotu nienależnie pobranego świadczenia jest podanie nieprawdziwych danych, a zatem dopuszczenie się czynu niedozwolonego. W niniejszej sprawie nie sposób uznać, by przedłożenie zaświadczenia płatnika składek, następnie skorygowanego w odpowiednim

– tj. umożliwiającym organowi rentowemu podjęcie stosownych działań – terminie wypełnia przesłanki zastosowania art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Na dzień dokonywania wypłaty organ rentowy był w posiadaniu wszelkich niezbędnych i prawdziwych danych, umożliwiających ustalenie i wypłatę zasiłku chorobowego należnego B. K.. Organ rentowy powinien dostrzec, iż zaświadczenie zostało skorygowane i uwzględnić jego treść przy dokonywaniu wypłaty. Skoro pomimo złożenia korekty i uzyskania prawdziwych informacji organ rentowy nie podjął żadnych działań, celem prawidłowego ustalenia zasiłku chorobowego, to on ponosi odpowiedzialność za powstanie nadpłaty zasiłku chorobowego

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, o czym orzeczono w sentencji.